

Fundacja
Instytut Aktywizacji Regionów
z siedzibą w Gdyni
adres do korespondencji:
ul. Sarnia Góra 9
84-207 Koleczkowo

Gdynia, dnia 1 sierpnia 2023 roku

Sz. P.
Dyrektor Miejskiego Ośrodka Społecznego w
Starogardzie Gdańskim

PETYCJA

Szanowni Państwo,

Działając na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz 870), działając w interesie publicznym w ramach prowadzonego przez naszą fundację projektu pn. „PEŁNOPRAWNI – osoby z niepełnosprawnościami jako petenci w sądach i urzędach” przedstawiamy Państwu audyt w zakresie zidentyfikowanych aspektów dyskryminacji w wymiarze sprawiedliwości i administracji publicznej, na gruncie prowadzonej w Miejskim Ośrodku Społecznym w Starogardzie Gdańskim sprawie. W jednej ze spraw prowadzonych w tutniejszym Miejskim Ośrodku Społecznym, zapewniłmy pomoc prawną w ramach działań interwencyjnych na etapie postępowania dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie zidentyfikowanych naruszeń lub ograniczeń praw człowieka, dyskryminacji i przemocy na terenie całego woj. pomorskiego. W oparciu o przeprowadzoną sprawę chcielibyśmy podzielić się z Państwem problemami jakich doświadczyła osoba z niepełnosprawnościami na etapie prowadzonego postępowania. Na podstawie art. 2 ust. 3 in fine ustawy o petycjach prosimy o ustosunkowanie się do audytu oraz odniesienie się czy zaproponowane przez nas propozycje zmian w zakresie działania Państwa instytucji mogą zostać wdrożone, jako że sprawa dotyczy życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Audyt w obszarze dyskryminacji w przyznawaniu świadczenia pielęgnacyjnego

****Wstęp:****

Niniejszy audyt ma na celu zidentyfikowanie i ocenę problemu związanego z dyskryminacją w przyznawaniu świadczenia pielęgnacyjnego osobom sprawującym opiekę nad dorosłymi niepełnosprawnymi. Analizując konkretny przypadek odmowy przyznania świadczenia pielęgnacyjnego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim, dokonamy oceny zgodności takiego postępowania z obowiązującymi przepisami prawa oraz

przedstawimy propozycje zmiany praktyki w celu zapewnienia równego traktowania wszystkich beneficjentów.

****Opis sytuacji:****

Decyzją Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim z dn. odmówiono Beneficjentce przyznania świadczenia pielęgnacyjnego z powodu opieki nad mężem, który legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Jako jeden z motywów odmowy, organ powołał się na fakt, że mąż Beneficjentki nie posiada orzeczenia potwierdzającego, że jego niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, ale nie później niż do ukończenia 25. roku życia. Organ uznał, że nie została spełniona przesłanka warunkująca przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego, zgodnie z art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych.

****Analiza i ocena:****

Naruszenie dotyczy zróżnicowania w prawie do świadczenia pielęgnacyjnego osób sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną po osiągnięciu przez nią wieku określonego w przepisie art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych ze względu na moment powstania niepełnosprawności. Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dn. 21.10.2014 r. stwierdził, że to zróżnicowanie jest niezgodne z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, który gwarantuje równość wobec prawa i równy traktament przez władze publiczne. TK wskazał, że opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych również powinni mieć prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, bez względu na moment powstania niepełnosprawności.

Decyzja Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim nie uwzględniła tego wyroku Trybunału Konstytucyjnego i opierała się na przepisie ustawy o świadczeniach rodzinnych, który został uznany za niekonstytucyjny. Tym samym, decyzja ta naruszała prawa Beneficjentki do równego traktowania i dostępu do świadczenia pielęgnacyjnego.

****Propozycje zmiany praktyki stosowania prawa:****

W celu zapewnienia równego traktowania opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych w zakresie przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, proponuje się wprowadzenie następujących zmian w praktyce stosowania prawa:

1. Organy administracji publicznej, w tym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim, powinny uwzględniać wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dn. 21.10.2014 r. i dokonać analizy spełnienia warunków przyznania świadczenia pielęgnacyjnego, z pominięciem części przepisu art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych, która została uznana za niekonstytucyjną.

2. Organy administracji publicznej powinny respektować skutki wyroku Trybunału Konstytucyjnego i zapewnić równy traktament opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych w kwestii przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego.
3. W przypadku odmowy przyznania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie niezgodnego z Konstytucją przepisu, beneficjenci powinni mieć możliwość skutecznego odwołania się od takiej decyzji do właściwego organu odwoławczego.
4. W celu uniknięcia długotrwałych sporów i utraty źródła dochodu przez opiekunów osób niepełnosprawnych, organy administracji publicznej powinny dokonać rewizji swojej praktyki decyzyjnej zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego i stosować jednolite standardy w przyznawaniu świadczenia pielęgnacyjnego.
5. Ustawodawca powinien podjąć działania ustawodawcze w celu przywrócenia równego traktowania opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych w zakresie przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego, z uwzględnieniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego

dr Piotr Kamiński
członek zarządu fundacji
Instytut Aktywizacji Regionów
koordynator projektu
„PEŁNOPRAWNI – osoby z niepełnosprawnościami jako
petenci w sądach i urzędach”, pełnoprawni.eu

- do wiadomości - Rzecznik Praw Obywatelskich.